

Təbib

Təsisçi: Azərbaycan Tibb Universiteti

Qəzet 1933 -cü ildən çıxır. <http://www.amu.edu.az> № 17 (1700) 15 oktyabr 2019 - cu il Qiyməti 50 qəpik

Prezident İlham Əliyev Aşqabadda MDB Dövlət Başçıları Şurasının məhdud tərkibdə iclasında iştirak edib

Oktyabrın 11-də Türkmənistanın paytaxtı Aşqabad şəhərində MDB Dövlət Başçıları Şurasının məhdud tərkibdə iclası olub.

AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iclasda iştirak edib.

Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi, digər dövlət başçılarını salamladı.

Sonra birgə foto çəkdirildi.

MDB Dövlət Başçıları Şurasının məhdud tərkibdə iclasını açan Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov iclasın işinə uğurlar arzuladı.

Daha sonra MDB İcraiyyə Komitəsinin sədri-icraçı katib Sergey Lebedev Şuranın iclasının gündəliyi barədə məlumat verdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iclasda çıxış etdi...

BU SAYIMIZDA

Universitetin Elmi Şurası yeni tədris ilində ilk iclasını keçirdi 2

Qrodno Dövlət Tibb Universitetinin nümayəndələri ATU-da olub 3

ATU-da ən son nəsil robotlar təqdim olundu 3

I Cərrahi xəstəliklər kafedrası 100 yaşını qeyd edir 4

◆ **Sentyabrın 30-da ATU-nun Elmi Şurasının 2019/2020-ci tədris ilində ilk yığıncağını açan universitetin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli əvvəlcə yeni tədris ilinin başlanması münasibətilə şura üzvlərini təbrik etdi.**

Gündəlikdə duran məsələlərin müzakirəsindən öncə universitetin tədris və müalicə işləri üzrə prorektor, professor Sabir Əliyevi, Nevrologiya kafedrasının müdiri, professor Şərif Mahalovu və Dermatovenerologiya kafedrasının müdiri, professor Fərid Mahmudovu yubileyli münasibətilə təbrik etdi. Bu günlərdə Malayziyada fəaliyyət göstərən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Beynəlxalq Biznes Mərkəzi tərəfindən təşkil olunmuş IX "Müslüm World Biz 2019" sərgi və konfransı çərçivəsində

45%-ə, 2020/2021-ci tədris ilindən başlayaraq isə 50%-dən az olmayan səviyyəyə çatdırılması nəzərdə tutulmuşdur. Eyni zamanda, ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsinə dövlət sifariş yerləri 66% artaraq 12300-dən 20500-ə çatdırılmış, ümumi qəbul planının 42%-ni təşkil etmişdir. Ötən il bu göstərici 27% idi. Həmin tədbirlərin davamı kimi, I və II dərəcə əlilliyi, habelə, sağlamlıq imkanları məhdud olan 18 yaşadək şəxslərin təhsil haqqı xərclərinin dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına ödənilməsi barədə ölkə prezidenti sərəncam imzalamışdır. Dövlət büdcəsinin təhsilin davamlı inkişafına xidmət edən bu təşəbbüslər ölkə ictimaiyyəti tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılanmışdır.

Qəbul edilən mühüm qərarlardan biri də "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliyi artırılması üzrə Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsidir. Proqram ölkəmizdə ali təhsil sisteminin inkişafında yeni bir mərhələnin əsasını qoymuşdur. Proqram

ərizələrinə görə 13 tələbə universitetdən xaric edilmişdir. Beləliklə, 6625 tələbə imtahanında iştirak etmiş, 359 nəfər imtahanında iştirak etməmişdir. İmtahan verməli olanlardan 5730 nəfəri bütün imtahanlarda müvəffəq qiymətlər alaraq, sessiyanı başa vurmuşlar (91.4%, keçən il 86.9%). İmtahan sessiyasını «əla» qiymətlərlə başa vuranlar – 1104 nəfər (17.6%, keçən il 15.2%), «əla» və «yaxşı» qiymətlərlə – 2483 nəfər (39.6%, keçən il 34.4%), qarışıq qiymətlərlə – 2143 nəfər (34.2%, keçən il 38.3%) təşkil etmişdir. 536 nəfər (8.5%, keçən il 7.7%) «qeyri-kafi» almışdır ki, bunlardan da 344 nəfərin yalnız bir fəndən, 115 nəfərin 2 fəndən, 78 nəfərin isə 3 və daha artıq fəndən akademik borcu qalmışdır.

Ümumiyyətlə, universitet üzrə kəmiyyət göstəricisi 91.4% (2017/2018-ci tədris ili - 91.7%), keyfiyyət göstəricisi 57.2% (2017/2018-ci tədris ili - 51.3%) olmuşdur.

Universitetin Elmi Şurası yeni tədris ilində ilk iclasını keçirdi

II "Rania" mükafatlandırma mərasiminin keçirildiyini deyən rektor bildirdi ki, mərasimdə müxtəlif nominasiyalar üzrə nəzərdə tutulan mükafatlar 7 ölkəni (Malayziya, Azərbaycan, Qətər, Küveyt, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, İran və Hindistan) təmsil edən 12 xanıma verilib. ATU-nun Allergologiya və immunologiya kafedrasının müdiri, professor Lalə Allahverdiyeva da bu mükafata layiq görüldü. Alimin bu uğurunu universitetimizin uğuru kimi qiymətləndirən rektor həmin mükafatı Lalə xanıma təqdim edərək onu çoxminli universitet ictimaiyyəti adından təbrik etdi.

Sonra genişləndirilmiş iclasın gündəliyini diqqətə çatdıran professor Gəray Gəraybəyli "Azərbaycan Tibb Universitetində 2018/2019-cu tədris ilinin yekunları və 2019/2020-ci tədris ilində universitet kollektivi qarşısında duran vəzifələr" barədə hesabat məruzəsi ilə çıxış etmək üçün sözü universitetin tədris və müalicə işləri üzrə prorektor, professor Sabir Əliyevə verdi.

S.Əliyev ölkəmizin ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən təməli qoyulan inkişaf strategiyasının Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini, həyata keçirilən sosial-iqtisadi islahatlar, dövlət başçısının müəllifi olduğu müasir idarəetmə modeli nəticəsində Azərbaycanın təkə regionda deyil, dünyada lider dövlətlərdən birinə çevrildiyini, beynəlxalq reytinglərdə mövqeyinin əhəmiyyətli şəkildə yaxşılaşdığını və "Doing Business-2019" hesabına əsasən dünyanın ən islahatçı 10 ölkəsi sırasında yer aldığını diqqətə çatdırdı.

2018/2019-cu tədris ilində əldə edilmiş ən mühüm nailiyyətlərdən birinin təhsil qanunvericiliyinin əsaslı şəkildə yenilənməsi ilə bağlı olduğunu vurğulayan S.Əliyev ölkə prezidentinin diqqət və qayğısı nəticəsində, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə ümumi təhsil müəssisələrinin infrastrukturunun müasirləşdirilməsi istiqamətində əhəmiyyətli işlər görüldüyünü söylədi: "2018/2019-cu tədris ilində əldə edilmiş ən mühüm nailiyyətlərdən biri təhsil qanunvericiliyinin əsaslı şəkildə yenilənməsi ilə bağlı olmuşdur.

Ölkə prezidentinin sərəncamına əsasən, dövlət hesabına maliyyələşən təqaüd yerlərinin sayı cari il martın 1-dən 16 min vahid artırılmış, təqaüd alan tələbələrə sayının 2019/2020-ci tədris ilində

da iki istiqamət üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Birinci istiqamət ali təhsilin məzmun və keyfiyyət göstəricilərinin beynəlxalq ikili diplom proqramları və xarici mütəxəssislərin cəlb olunması yolu ilə təkmilləşdirilməsini, ikinci istiqamət isə xaricdə doktorantura təhsili vasitəsilə universitetlərimizin akademik potensialının gücləndirilməsini nəzərdə tutur. Aidiyyəti dövlət qurumları ilə birlikdə proqramın icrası istiqamətində işlərə başlanmışdır."

S.Əliyev onu da qeyd etdi ki, ölkə prezidentinin sərəncamlarına əsasən, əvvəlki illərdə bəzi ali təhsil müəssisələrinə publik hüquqi şəxs statusunun verilməsi həmin universitetlərdə hesabatlılığın və yeni idarəetmə prinsiplərinin tətbiqinə, akademik və maliyyə muxtariyyətinə əlverişli imkan yaratmışdır. Cari ildə Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş yeni Nümunəvi Nizamnaməyə əsasən, bütün dövlət ali təhsil müəssisələri publik hüquqi şəxs statusu əldə etməklə qeyd edilən imkanlardan faydalana biləcəkdir. 2019/2020-ci tədris ilində I kursa hərbi tibb fakültəsi istisna olmaqla, 666 tələbə qəbul olunduğunu nəzərə çatdıran prorektor dedi ki, Dövlət İmtahan Komissiyasının apardığı qəbul imtahanlarının nəticələrinə görə dövlət planı üzrə 670 nəfər universitetə daxil olmaq üçün onlayn ərizə vermiş və yerlər tamamilə dolmuşdur. Lakin sənədlərin qəbulu zamanı 24 nəfər məlum olmayan səbəblərdən qeydiyyatdan keçməmişdir: "Universitetin I kursuna daxil olan tələbələrdən 548 nəfər dövlət hesabına, 84 nəfər ödənişli əsasla qəbul olunmuşdur.

Universitetimizə bu il qəbul olunmuş tələbələr test imtahanlarında yüksək nəticələr göstərmişlər və 733 tələbənin 343 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplayaraq universitetə daxil olmuşlar. Yeri gəlmişkən qeyd edirəm ki, onlar əlaçlı tələbələr hesab olunurlar."

Məruzəsində elmi-tədqiqat işlərinin nəticələrinə, universitetin tədris binalarında, klinikalarında, yataqxanalarında və həmçinin "Təbib" istirahət düşərgəsində müəyyən əsaslı və cari təmir işlərinin görülməsinə də yer ayıran prorektor keçən tədris ilinin payız və yaz semestrinin imtahan sessiyalarının nəticələri üzərində xüsusi dayandı: "2018/2019-cu ilin yaz semestrinin imtahan sessiyasının başlanğıcından 20 nəfər akademik məzuniyyətdə olmuşdur. Yaz semestri ərzində öz

Göründüyü kimi, kəmiyyət göstəricisi azalmış, keyfiyyət göstəricisi isə çoxalmışdır."

S.Əliyev çıxışının sonunda bir sıra kafedra müdirləri və kafedraların ayrı-ayrı əməkdaşları tərəfindən tədrisin təşkili, dərş cədvəlinin optimal tərtib olunması, ayrı-ayrı fənlərə ayrılan dərş yüklərinin artırılması, fənnin semestr ərzində tədris ardıcılığı və s. məsələlər üzrə universitet rəhbərliyinin müraciət olunduğunu, həmin müraciətlərin diqqətlə öyrənildiyini və imkan daxilində tətbiqinin nəzərdə tutulduğunu söylədi.

Məruzə ətrafında çıxış edən kafedra müdirləri Vaqif Kərimov, Cavanşir İsayev və Səfixan Həsənov hesabatı müsbət qiymətləndirdilər. Eyni zamanda rəhbərlik etdikləri kafedralarda aparılan tədris prosesində mövcud olan problemlərdən də danışaraq öz təklif və rəylərini irəli sürdülər.

İclasda çıxış edən universitet üzrə Apellyasiya Komissiyasının sədri, professor Surxay Musayev apellyasiya araşdırmalarının nəticələri haqqında şura üzvlərinə məlumat verərək narahətçilik doğuran məqamlara aydınlıq gətirdi. O, ekspertlərin rəyinə istinad edərək əvvəlki illərlə müqayisədə bu il əsaslı şikayətlərin azaldığını bildirdi.

Çıxışlarda səslənən fikirləri yekunlaşdıran rektor Azərbaycan Tibb Universitetinin ölkə universitetləri arasında həmişə layiqli yer tutduğunu vurğulayaraq qeyd etdi ki, bizim əsas məqsədimiz və borcumuz bu reytingi qoruyub saxlamaqdır.

Universitetdə aparılan islahatlardan və gələcək planlardan danışan professor G.Əliyev qeyd etdi ki, keçən tədris ili ərzində təhsilimizə bu və ya digər dərəcədə təsir edə bilən tədbirlər görüldü: "Universitetə xarici tələbələrin qəbulu yeni qaydalarla, Skyape vasitəsi ilə aparıldı. Tədris prosesində kurasıya sistemi ləğv edilərək 30 dəqiqəlik akademik saatla əvəz olundu. Aralıq qiymətləndirmə sistemi tətbiq edilməyə başladı. Müəssisələrin 20 və ümumi dərslərin 40 faizini buraxan tələbələrin semestr imtahanlarına buraxılmaması qərara alındı. Elektron universitetə keçidə başlanılıb. Artıq I kursdan etibarən bu proses həyata keçirilir. Türkiyənin Hacettepe, Ege və digər universitetlərinin tibb fakültələri ilə ikili diplom proqramına hazırlıq işlərinə də başlanılıb. Müəyyən səbəblərdən ilk dəfə bir saat

dərş buraxan tələbələrin davamiyyətinə görə ballarının çıxılmaması, eləcə də davamiyyətə görə balların proporsional qaydada sayılması və həmçinin xəstəliyə görə dərş buraxan tələbələrin davamiyyətinə görə ballarının çıxılmaması qərara alınıb. Kredit sayı az olan və iki semestr tədris olunan fənlərin birləşdirilərək bir semestrə tədris olunması, yeni tədris işçi planında məcburi olan fənlərin bir hissəsinin bu ardıcılıqdan çıxarılması qərara alınıb. Elmi-pedaqoji personalın bal-reyting çərçivəsində qiymətləndirilməsinə, eləcə də 5 illik seçki keçirilən bu dəyərləndirmənin nəticəsinə istinad edilməsinə başlanılıb. ATU-nun klinikalarında yerləşən professor-müəllim heyətinin tədris və müalicə işləri üzrə təşkil və aparılma qaydaları, ATU-nun daxili intizam qaydaları təsdiq olunub. ATU-nun qonaq-professor adı təsis edililib və 1 şəxs o ada layiq görüldü. Tələbələrin ATU-nun klinikalarında ambulator müalicələrinin ödənişsiz aparılması barədə də qərar qəbul edililib. III kurs tələbələrinin klinikalarda orta tibb işçisi qismində işləməsinə icazə verilib. Bu keçən tədris ili ərzində aparılan islahatlardır. Bu il də islahatlar davam edəcəkdir."

Təhsilin keyfiyyətinin universitetimiz üçün də prioritet məsələ olduğunu vurğulayan professor G.Əliyev qeyd etdi ki, bu gün bütün dünyada və ali məktəblərdə olduğu kimi biz də diqqətimizi daha çox tələbələrə nəzəri biliklərdən praktik vərdətlərə yönəldirməliyik. Tələbələrimiz bu gün kifayət qədər nəzəri biliyə malikdirlər, lakin praktik biliyə malik deyillər. Ona görə də proqramlara yenidən baxılması tələb olunur. Dəfələrlə bu barədə xəbərdarlıq etməyimizə baxmayaraq, kafedraların proqramları köhnədir. Elələri var ki, 20-30 ildir dəyişməyib. Bu günkü proqramlarımız dünya standartlarına uyğun deyil. Altı il universitetdə təhsil alan həkim rezidentura pilləsini bitirərək müəyyən sahələrdə tam sərbəst həkim ola bilər."

Sözünə davam edən rektor I kursda tətbiq olunan yeni imtahan sistemində diqqətə yönəldərək dedi ki, testlərin tələblərin əlində olmasının və tələbələrə sızan hazır cavabların qarşısı alınacaq. Bu yeni sistem imkan verəcək ki, kafedralardan asılılıq müəyyən qədər azalsın.

Professor G.Əliyev universitetdə islahatların düzgün istiqamətdə aparıldığını önə çəkərək tədris proqramının yenilənməsi, kafedralarda gənc kadrların formalşdırılması məsələsinin də vacib olduğunu vurğuladı.

Yekun nitqində universitetin rəhbəri bu il ATU-nun qarşısından gələn 90 illik yubiley tədbirlərinə artıq başlanıldığını bildirdi və digər məsələlərə dair fikirlərini də şura üzvləri ilə bölüşdü.

Böyük Elmi Şura İran İslam Respublikasının vətəndaşı, görkəmli şair Məhəmməd Hüseyn Şəhriyarın nəvəsinin universitetimizdə "Kardiocərrahiyyə" ixtisası üzrə ödənişsiz əsaslarla rezidentura təhsili almasına münasibət bildirdi, Əzəçılıq fakültəsində Buraxılış Dövlət Attestasiyası və bal-reyting sistemində dəyişikliklərdə edilməsini təsdiq etdi. Bundan başqa elmlər doktoru və elmi məsləhətçinin şifrinin dəyişdirilməsini təsdiqləyən Böyük Elmi Şura müsabiqə məsələlərinin həlli ilə öz işini yekunlaşdırdı.

Belarusun Qrodno Dövlət Tibb Universitetinin nümayəndə heyəti Azərbaycan Tibb Universitetinin qonağı olub. ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

"Azərbaycan Tibb Universiteti 90 il ərzində topladığı zəngin təcrübəni, əldə etdiyi nailiyyətləri paylaşmağa hazırdır". Bu fikir ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli ilə Qrodno Dövlət Tibb Universitetinin nümayəndələri arasında keçirilən görüşdə səsləndirilib.

Professor Gəray Gəraybəyli Belarusun aparıcı ali məktəblərindən biri olan Qrodno Dövlət Tibb Universiteti ilə əlaqələrin formalaşdırılması və inkişafı üçün lazımı addımların atılmasına hazır olduğunu bildirib: "Artıq iki gündür siz universitetimizlə yaxından tanış olursunuz. ATU-nun nəzdindəki klinikalarımız, tədris mərkəzlərimizi ziyarət etmisiz, gördüyümüz işlərin bir qismini müşahidə etmisiniz. Biz təcrübəmizi bölüşməkdən məmnun olarıq".

Rektor bildirib ki, hər iki ali məktəbin qarşılıqlı əlaqələr qurması və bir çox sahələrdə əməkdaşlıq üçün münbit şərait var. Çünki Azərbaycan və Be-

Qrodno Dövlət Tibb Universitetinin nümayəndələri ATU-da olub

larus arasında vətəndaşların gediş-gəlişi üçün viza tələb olunmur, insanlar ortaq dildə danışa bilir ki, bu da tələbə, rezidentlərin mübadiləsi ilə yanaşı, həm də master klasların təşkilinə və ortaq elmi araşdırmaların aparılmasına imkan verir.

Qrodno Dövlət Tibb Universitetinin müalicə işi üzrə prorektoru, dosent Vitaliy Şişko iki gün ərzində ATU-nun klinikalarında yara-

dılan vəziyyətlə yaxından tanış olduqlarını, xeyli məlumat və bilik əldə etdiklərini bildirib. Rəhbərlik etdiyi ali məktəb haqqında məlumat verən prorektor Qrodno Dövlət Tibb Universitetində mövcud fakültələr, tələbə sayı, tədris dilləri, beynəlxalq əlaqələr haqqında ətraflı söhbət açıb. İndiyədək Rusiya, Moldova, Polşa və digər ölkələrin universitetləri ilə

əlaqələrin formalaşdığını deyən V.Şişko bunlar arasında ATU-nu da görməkdən məmnun olacağını söyləyib.

Görüşdə Qrodno Dövlət Tibb Universitetinin laboratoriya rəhbəri Mixail Kurbat, ATU-nun elmi işlər üzrə prorektoru, dosent Rauf Bəylərov, beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektor, dosent Orxan İsayev iştirak edirdilər. Görüşdə həmçinin gələcək əlaqələrin inkişafı ilə bağlı müzakirələr aparılıb.

Qeyd edək ki, səfər çərçivəsində Qrodno Dövlət Tibb Universitetinin nümayəndələri Tədris Terapevtik və Tədris Cərrahiyyə klinikalarını da ziyarət edib və buradakı şəraitlə tanış olublar.

Qonaqlar ATU-nun ETM-in Morfologiya və histologiya, Biokimya, Patoloji proseslərin modelləşdirilməsi, Toksikologiya, İmmunologiya və endokrinologiya şöbələrində aparılan elmi-tədqiqat işlərinin istiqamətləri və tədqiqat metodları ilə yaxından tanış olublar. Bir sıra problemlər üzrə fikir mübadiləsi aparılıb və gələcəkdə birgə elmi fəaliyyətin istiqamətləri müzakirə edilib.

ATU-da Sinir-Əzələ Xəstəlikləri üzrə birinci Bakı Beynəlxalq Konfransı

◆ **Oktyabrın 3-də ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasında Sinir-Əzələ Xəstəlikləri üzrə birinci Bakı Beynəlxalq Konfransı öz işinə başlayıb.**

prezidenti Rəna Şirəliyeva bildirib ki, elmi konfransların keçirilməsi artıq bir ənənəyə çevrilib. Onun sözlərinə görə, beynəlxalq tədbirlər Azərbaycan alimlərinin inkişafı üçün çox faydalıdır: "Belə konfranslar

Konfransın açılış mərasimində çıxış edən Azərbaycan Tibb Universitetinin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli Milli Nevroloqlar Assosiasiyası ilə uzun illərdir əməkdaşlıq etdiklərini bildirib. Qeyd edib ki, beynəlxalq konfrans bu əməkdaşlığın daha bir

həkimlərin praktik və teoratik savadlarını artırmağa, qarşılıqlı fikir mübadiləsi aparmağa kömək edir. Konfrans çərçivəsində təlim kurslarının da keçirilməsi nəzərdə tutulub".

Qeyd edək ki, beynəlxalq konfransda əzələ-sinir xəstəliklərinin müasir

göstəricisidir: "Bu gün Azərbaycan Tibb Universiteti baza tibb təhsili ilə yanaşı, həkim rezidentlərin hazırlanmasında və tibb işçilərinin davamlı tibb təhsili prosesində çox aktiv iştirak edir. Səhiyyə Nazirliyinin dəstək və qayğısı nəticəsində universitetimizdə tədris və müalicə sahəsində önəmli islahatlar aparılır. Universitet təlim-tədris prosesini əhəmiyyətli şəkildə inkişaf etdirir və dünyanın bir çox aparıcı ölkə universitetləri ilə sıx əməkdaşlıq əlaqələri yaradır. Nevrologiyanın və xüsusən də, sinir xəstəliklərinin öyrənilməsi ATU üçün çox vacib sahədir. Nevrologiyanın müalicəsində yeni yanaşmalar nəzərə alınır".

Milli Nevroloqlar Assosiasiyasının

diaqnostikası və müalicəsinə dair beynəlxalq dərəcəli mütəxəssislər tərəfindən yeni məlumatların paylaşılması, elektromiografiya diaqnostik metodu üzrə təməl və təkml səviyyələrdə nəzəri təlimin aparılması nəzərdə tutulub. Tədbirdə Almaniya, Gürcüstan, Azərbaycan və Rusiyadan olan mütəxəssislər iştirak ediblər. Konfransın əsas istiqamətləri müxtəlif dərəcəli sinir-əzələ, genetik nevroloji patologiyaların diaqnostik meyarları, neyrofizioloji diaqnostika haqqında müzakirələr, neyrofiziologiya elmi və elektroneyromiografiya metoduna dair teoretik təlim və digər mövzuları olub.

Konfrans öz işini elmi məruzələrlə davam etdirib.

ATU-da ən son nəsil robotlar təqdim olundu

Tələbələr robotu "xəstələndirib sağalda" biləcəklər

◆ **Oktyabrın 10-da Azərbaycan Tibb Universitetində ölkəmizdə ilk dəfə olaraq robot mulyajları – "ADAM X HPS" robot simulyatoru və SMART MOM avtomatik doğuş simulyatorlarının təqdimatı keçirilib.**

Təqdimat mərasimində çıxış edən ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli bildirib ki, ölkədə aparılan hərtərəfli islahatlara uyğun olaraq Tibb Universitetində də bu istiqamətdə işlər həyata keçirilir: "Məqsəd tədris prosesinin keyfiyyətini artırmaq, ölkəmiz üçün yüksək ixtisaslı peşəkar həkimlərin hazırlanması işini dərinləşdirməkdir. Bütün dünyada istər ümumi təhsil, istərsə də tibb təhsilində geniş islahatlar gedir. Dünən istifadə edilən formatlar bu gün köhnəlmiş hesab olunur. Bizim də universitetdə tədris prosesinin formatının mahiyyətinin dəyişdirilməsidir".

Professor G.Gəraybəyli qeyd edib ki, tibb tədrisinin effektiv olmasında praktiki biliklərin aşılması mühüm rol oynayır. Bu baxımdan tələbələr üçün simulyasiyon təhsil avadanlıqlarının tətbiqi əhəmiyyətlidir. Rektor söyləyib ki, bu gün təqdimatı keçirilən robot simulyatorlar da ən son nəsil avadanlığına aiddir və onlar yüzlərlə xəstəliyin düzgün müalicəsini tələbələrə öyrətmək üçün gözəl vasitədir.

Sonra iki cür mulyaj – "ADAM X" – robot simulyatoru və "SMART MOM" adlı doğuş simulyatoru nümayiş etdirilib. Təqdimat mərasimi ATU-nun Tədris Treninq şöbəsinin rəhbəri, dosent Elmar Şərifov və Tədris Terapevtik Klinikasının reanimasiya şöbəsinin müdiri assistent Emil Qasımov tərəfindən aparılıb.

Məlumat verilib ki, SMART MOM doğuş simulyatoru ABŞ-in "Simulaids" şirkətinin məhsuludur. Bu robot reallığa yaxınlaşdırılmış son nəsil cihazlara aiddir. SMART MOM simsiz rabitə (wifi) əsasında fəaliyyət göstərir. Həm "ananın", həm də "dölün" fizioloji parametrlərini monitora yönləndirir.

Bu robotdan ürək-damar sisteminin göstəricilərindən "ananın" arterial təzyiqini, nəbzini, ürək tonları, müxtəlif ürək patologiyalarını əks etdirən çoxsaylı EKG-qrammalar klinik ssenarilərin yaradılmasında istifadə olunur. Qeyd edilən göstəricilər əllə idarə oluna və klinik ssenarilərə uyğunlaşdırıla bilər.

SMART MOM-da tənəffüs sisteminin göstəricilərindən tənəffüs tezliyi, normal və patoloji tənəffüs küyləri, O2

saturasiyası, kapnometriya kimi parametrlər monitora izlənilir və təlimatçı tərəfindən klinik ssenariyə uyğunlaşdırıla bilər. Əgər robot anada tənəffüs dayanarsa, onda orotraxeal intubasiya, eləcə də defibrillasiya həyata keçirmək mümkün olur.

Digər robot – ADAM X mulyajı Danimarkanın MEDICAL-X şirkəti tərəfindən istehsal olunub. Bu, reallıq göstəricilərinə görə son 5-ci nəsil insan simulyatorudur. Bu avadanlıq real xəstənin fiziologiyasını özündə tam əks etdirir. Simsiz fəaliyyət göstərən bu robot insanın real sümük-əzələ strukturuna uyğun hazırlanıb və insanın xarici görünüşünü maksimum əks etdirir.

"ADAM X" robotu ürək-damar, tənəffüs sistemlərinin demək olar bütün fizioloji və patoloji parametrlərini özündə əks etdirməyə qadirdir. Həyat göstəricilərinin dəyişdirilməsi və klinik ssenarilərə uyğunlaşdırılması mexaniki olaraq həyata keçirilir.

Bu simulyatorla istənilən təxirəsalınmaz patologiyaların ssenariləşdirilməsi mümkündür. Yəni, robot bilərəkdən xəstələndirilir və sonra müalicə edilir. Təlimatçı düzgün və ya səhv icra olunan diaqnostik müayinə və müalicə proseduru haqqında distansion və simsiz rabitə ilə məlumatlandırılır.

Təqdimat mərasimində ATU-nun kafedra müdirləri İsfəndiyar İsmayılov, Elmira Əliyeva, Elçin Ağayev və digərləri çıxış edərək robot mulyajların tədris prosesində tətbiqinin üstünlüklərindən danışdılar. Bildirilib ki, bu robotların ATU-da tədris prosesində tətbiqi tələbə və rezidentlərin yüzlərlə xəstəlik haqqında ətraflı və canlı

şəkildə məlumat alması, xəstəyə təxirəsalınmaz yardım göstərilməsi, düzgün müalicə və müdaxilə metodunun seçilməsi və digər məsələlərdə mühüm rol oynayacaq.

Qeyd edək ki, canlı insana çox bənzərən robotların dərisi də insan dərisinə uyğunlaşdırılıb. Bu mulyajlar ağrı zamanı qışırqıb inildiyə bilər, gözlərini qırpır və digər əməliyyatlar yerinə yetirir. Mərasimdə SMART MOM robotunda doğuş prosesi nümayiş etdirildi, doğuş zamanı müşahidə olunan bəzi ağırlaşmalar və onların aradan qaldırılması yolları göstərildi. "ADAM X" robotunun tənəffüsündə yaşanan problemlərlə bağlı bəzi patologiyalar da nümayiş etdirilib.

◆ **Oktyabrın 1-də Azərbaycan Tibb Universitetinin I cərrahi xəstəliklər kafedrasının 100 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli tədbir keçirilib.**

uğurla davam etdirilər". Sözünə davam edən rektor vurğulayıb ki, cərrahlik kafedrasının formalaşması görkəmli cərrah Boris Finkilşteynin adı ilə bağlıdır. 1931-ci ildən etibarən kafedranın müdiri vəzifəsində əsasən azərbaycanlı kadrlar - professor Mirəsədulla Mirqasimov, onun is-tedadlı tələbəsi professor Böyükbəy Mahmudbəyov, Sankt-Peterburq hərbi cərrahlik məktəbinin yetirməsi profes-

kulyar cərrahiyyə, orqan və kök hüceyrə transplantologiya əməliyyatlarının aparıldığını bildirib.

Rektorun açılış nitqindən sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirildi.

Bir əsrlik yubileyi qeyd olunan I cərrahi xəstəliklər kafedrasının müdiri, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Nuru Bayramov çıxışında kafedranın yaranma tarixi ilə yanaşı, bu gündəkdə əldə

I Cərrahi xəstəliklər kafedrası 100 yaşını qeyd edir

olunan nailiyyətlər haqqında da geniş məlumat verib: "Kafedrada 61 fəlsəfə doktoru, 19 elmlər doktoru çalışır. Kafedra əməkdaşlarının müəllifi olduğu 73 dərslik, 101 kitab, 700-dən çox məqalə işıq üzünə görüb. Hazırda kafedrada 10 nəfər tibb elmləri, 7 nəfər isə tibb üzrə fəlsəfə doktoru çalışır. Kafedranın "Cərrahi xəstəliklər" adlı online dərs vəsaiti, dərsliyi var".

Çıxışlardan sonra 100 yaşlı kafedranın keçdiyi inkişaf yoluna həsr edilmiş sənədli film nümayiş olunub.

Toplantıda filmin kinorejissoru Oqtay Mirqasimov, ATU-nun III cərrahi xəstəliklər kafedrasının professoru

ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında keçirilən tədbirdə universitetin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli bu əlamətdar tarix münasibətilə kafedra nümayəndələrini ürəkdan təbrik edib: "Biz bu tarixi bayram kimi qəbul edə bilirik. Çünki ATU-nun I cərrahi xəstəliklər kafedrası bir əsrlik tarixini qeyd edir. 1919-cu il oktyabrın 10-da Azərbaycan Demokratik Cümhuriyyətinin Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə Bakıda ilk universitet yaradıldı. Ölkədəki ilk ali məktəbin tərkibində cəmi 2 fakültə mövcud idi. Onlardan da biri tibb fakültəsi idi".

Kafedranın tarixi barədə məlumatları açıqlayan professor G.Gəraybəyli qeyd edib ki, cərrahlik kafedrası məhz tibb fakültəsinin tərkibində yaradılıb. Kafedrada sonradan Azərbaycanın adlı-sanlı mütəxəssislərinə çevrilən kadrlar hazırlanıb: "İndi kafedramızın məzunları həm ölkənin, həm də dünyanın möhtəşəm klinikalarında, universitetlərində, elmi-tədqiqat institutları və laboratoriyalarında öz işlərini

soy İsmayıl Məmmədov və professor Həsən Sultanov şəərəflə işləyiblər.

Rektor ATU-nun I cərrahi xəstəliklər kafedrasının inkişaf etdiyini, bu kafedrada endoskopik, metabolik, bariatrik cərrahiyyə, kolopraktoloji, kardiovas-

Məmməd Nəsirov, Urologiya kafedrasının müdiri, professor Südeyif İmamverdiyev çıxış edərək, yubiley münasibətilə təbriklərini səsləndiriblər, elmi-tibbi müəssisənin əməkdaşlarına gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıblar.

"Həftə-həftə hamiləlik" kitabının təqdimat mərasimi

◆ "Hamiləlikdə İnkişaf Portalı"nın fəaliyyəti çərçivəsində "Regional İnkişaf" İctimai Birliyinin dəstəyi ilə Azərbaycan Tibb Universitetinin müəllimləri tərəfindən hazırlanmış "Həftə-həftə hamiləlik" kitabının Bakı Kitab Mərkəzində təqdimat mərasimi keçirilib.

Trend-in məlumatına görə, "Regional İnkişaf" İctimai Birliyinin nümayəndəsi Ülviyyə Əkbərova "Hamiləlikdə İnkişaf Portalı"nın imkanları, istifadəçilərə faydasından, tətbiq olunan yeniliklərdən danışdı. İndiyədək portal çərçivəsində hamilə xanımların maarifləndirilməsi məqsədi ilə müxtəlif məlumat sessiyalarının, psixoloji konsultasiyaların və təlimlərin keçirildiyini və bu tədbirlərin

xanımlar üçün anlaşıqlı olan sadə dildə yazıldığı və uyğun qrafik şəkillərlə dolğun izah olunduğu diqqətə çatdırılıb.

gələcəkdə də davam etdiriləcəyini bildirib.

ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının direktoru, professor Surxay Hədiyev qadınların övlad sahibi olmaqdan əvvəl maariflənməsi, sosial fəallığının artırılması, doğuşa psixoloji və tibbi hazırlığının mühüm şərt olduğunu bildirərək, "Hamiləlikdə İnkişaf Portalı" və "Həftə-həftə hamiləlik" kitabının bu baxımdan əhəmiyyətindən danışdı.

İştirakçılara "Hamiləlikdə İnkişaf Portalı"nın fəaliyyətinə dəstək məqsədi ilə hazırlanmış kitabın əhatə etdiyi mövzular barədə məlumat verilərək, nəşrin bütün

"Hamiləlikdə İnkişaf Portalı" və "Həftə-həftə hamiləlik" kitabı eyni zamanda həkimlər, tələbə və rezidentlər üçün də faydalı məlumat mənbəyidir.

Tədbirdə həmçinin portalın fəaliyyəti çərçivəsində hazırlanmış "HIP Kart"ın təqdimatı olub. Bildirilib ki, www.hip.az və ya iOS və Android əməliyyat sistemi üçün hazırlanmış mobil tətbiq vasitəsi ilə qeydiyyatdan keçmiş hamilə xanımların istifadəsi üçün nəzərdə tutulan bu kart, sahiblərinə tərəfdaş qurumların xidmətlərindən ödənişsiz və ya güzəştli əsaslarla yararlanmaq imkanı verir.

ATU-nun mətbuat xidməti

"Ortaq dəyərlərin təbliği baxımından ortaqların əhəmiyyəti" mövzusunda konfrans keçirilib

◆ **Oktyabrın 7-də Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Tibb Universitetində təhsil alan xarici tələbələr üçün "Ortaq dəyərlərin təbliği baxımından Ortaq Türk dərslisinin əhəmiyyəti" mövzusunda konfrans keçirilib.**

Konfransı açan ATU-nun xarici tələbələrle iş üzrə dekani, dosent Qorxmaz Əhmədov bu kimi tədbirlərin keçirilməsinin türkdilli ölkələr, o cümlədən Türkiyə-Azərbaycan arasında əlaqələrin hərtərəfli inkişafı və

möhkəmləndirilməsi istiqamətində xüsusi əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirib.

Sonra sözü Təhsil Nazirliyinin eksperti, Hədəf Liseyinin müəllimi Hafiz Cabbarova verib. O, bu keçirilən tədbirin və 2009-cu ilin oktyabrında türkdilli dövlətlərin başçıların Naxçıvanda birgə keçirdikləri sammitin tarixi əhəmiyyətindən danışdı: "Bu sammit miqyasına və sonrakı tarixi əhəmiyyətinə görə digərlərindən çox fərqlənir. Belə ki,

ilk dəfə bu sammitdə Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının (TDƏŞ) yaradılması rəsmiləşdirildi. Yəqin bilirsiniz ki, cənab Prezident İlham Əliyev bu sammitin 10 illiyinin qeyd edilməsi məqsədilə silsilə tədbirlərin təşkil edilməsi ilə bağlı sərəncam imzalayıb. Yubiley tədbiri təkcə Azərbaycanda deyil, şuraya üzv olan digər türkdilli dövlətlərdə də geniş şəkildə qeyd edilir".

Türk birliyinin ideoloqlarından olan İsmayıl

Yıl bəy Qasıralının bir əsr bundan öncə türk xalqlarının birliyi naminə "Dildə, fikirdə və işdə birlik!" şüarının aktuallığına toxunan H.Cabbarov hazırda bu ideologiyanın reallaşması üçün lazımı işlərin görüldüyünü bildirib, ortaqların tarixi ilə bağlı bir sıra nümunələr səsləndirib.

Tədbirdə çıxış edən Təhsil Nazirliyinin Beynəlxalq Əməkdaşlıq Şöbəsinin müdiri müavini Tural Əhmədov isə Astanada fəaliyyət göstərən Beynəlxalq Türk Akademiyasının fəaliyyətindən və adçıqkilən akademiya ortaqların tarixi, coğrafiyası, ədəbiyyatı dərslərinin hazırlanmasından söhbət açdı. O, həmçinin ortaqların tarixinin XV əsrə qədər olan dövrü əhatə etdiyini bildirib. 2019/2020-ci tədris ilində ortaqların tarixinin əlkəmizdə 150 məktəbdə pilot dərslik kimi tədris olunduğunu diqqətə çatdırıb.

Növbəti həftə Türkiyə, Azərbaycan, Qazaxıstan və Qırğızıstan dövlət başçılarından iştirakı ilə Bakıda zirvə toplantısının olacağını bildiren T.Əhmədov lazımı işlərin daha da genişləndiriləcəyini qeyd edib.

Qabil ABDULLAYEV

“Ürək çatışmazlığının müalicəsində yeniliklər” mövzusunda elmi-praktik konfrans

Oktyabrın 11-də ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasının ürək-damar mərkəzinin təşkilatçılığı ilə “Ürək çatışmazlığının müalicəsində yeniliklər” mövzusunda elmi-praktik konfrans keçirilib.

Konfransı giriş sözü ilə açan ATU-nun I daxili xəstəliklər kafedrasının müdiri, professor Vəsadət Əzizov reqlamentdə bizi dəyişikliklərin olacağını diqqətə çatdıraraq müzakirələrin məruzələrdən sonra aparılacağını bildirib. Əvvəlcə “Xroniki ürək çatışmazlığının müalicəsində paradiqma dəyişir”

mövzusunda tibb üzrə fəlsəfə doktoru Qalib İmanov məruzə ilə çıxış edərək ürək çatışmazlığı olan xəstələrin müalicəsində yeni tətbiq olunan dərman preparatlarının əhəmiyyətindən danışdı.

Konfransda tibb üzrə fəlsəfə doktoru Yasmin Rüstəmovanın “Ən son tədqiqatların ürək xəstələrində istifadə təcrübəsi” və uzman Dr. İsmayıl Göyüşovun “Ürək çatışmazlığı xəstələrində aritmiya problemləri və onların həlli yolları” mövzusunda məruzələri də dinlənilib.

Müzakirələr zamanı ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb, konfrans iştirakçılarının dinlənilən mövzuları əhatə edən sualları cavablandırılıb.

Akademik C.Abdullayev adına Elmi-Tədqiqat Kardiologiya İnstitutunun professoru Rufulla Abdullayev ürək-damar xəstəliklərinin diaqnostikası, müalicəsi və profilaktikasında müasir yanaşmanın vacibliyini vurğulayıb. Bu baxımdan məruzələrdə kardiologiyanın aktual problemlərinə toxunulduğunu müsbət qiymətləndirən professor gənc mütəxəssislərə öz təsəvvürlərini verib.

ATU-da “Erasmus+” la bağlı məlumatlandırma günü

Oktyabrın 4-də ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasında Erasmus+ proqramı ilə bağlı məlumatlandırma günü keçirilib. Tədbirin əsas məqsədi Erasmus+ proqramının Azərbaycan universitetləri üçün verdiyi imkanlar, mövcud proqramlar və onlara qəbul şərtləri ilə bağlı ali məktəb nümayəndələrini məlumatlandırmaqdan ibarətdir.

Erasmus+ proqramının mahiyyətinin nazirliyin strateji hədəflərinə uyğun olmasından danışdı: “Bolonya prosesinin əsas prinsiplərindən biri təhsilin beynəlmilləşməsi ilə bağlıdır. Təhsil Nazirliyinin də bu hədəf çərçivəsində bir neçə məqsədləri mövcuddur ki, bunlardan da biri təhsilimizin vahid Avropa təhsil məkanına inteqrasiyasının gücləndirilməsi, universitetlərimizin beynəlxalq

nümayəndəsi Pərviz Bağirov Azərbaycanda “Erasmus+” proqramı və Milli Erasmus+ ofisinin rolu haqqında məruzə ilə çıxış edərək onun tarixi və bu günki yenilikləri haqqında ətraflı məlumat verib.

Qeyd olunub ki, Erasmus + proqramının Milli Ofisi ölkəmizdə Avropa Komissiyası, Təhsil, Audiovizual və Mədəniyyət üzrə İcraçı Agentliyinin (EACEA) və milli hakimiyyət orqanlarının dəstəyi ilə ERASMUS + Proqramını həyata keçirir. NEO Azərbaycanda təhsil siyasətinin inkişafını, xüsusilə də ali təhsil sahəsində, həmçinin təhsilin digər səviyyələrində yaxından izləyir.

Sonra çıxış edənlər tərəfindən Erasmus+ çərçivəsində Ali Təhsildə Potensialın Gücləndirilməsi (CBHE) proqramının Azərbaycanda tətbiqi barədə məlumat verilib. Yaxın vaxtlarda elan ediləcək proqramlar, onların əsas istiqamətləri, müraciət qaydaları haqqında bilgiler açıqlanıb. Digər universitet nümayəndələri Erasmus+ proqramında iştirakı haq-

Tədbirdə açılış nitqi ilə çıxış edən ATU-nun beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, dosent Orxan İsayev ötən əsrdən etibarən fəaliyyət göstərən mübadilə proqramının Azərbaycanda da populyar olduğunu, azərbaycanlı tələbələrin də Erasmus proqramının verdiyi üstünlüklərdən bəhrələndiyini vurğulayıb: “Azərbaycan Tibb Universiteti də bu layihədə daim aktiv iştirak edən universitetlərdən biri olub. Universitetimiz bu layihələrə 2007-ci ildən qatılıb və Erasmus proqramı çərçivəsində icra olunan 8 layihədə aktiv iştirak edib”.

Erasmus proqramında uğurla iştirak etmək baxımından məlumatlandırma gününün xüsusi əhəmiyyət kəsb etdiyini deyən O.İsayev Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşən bu layihənin Avropa institutlarının Azərbaycan hökuməti ilə əməkdaşlığında mühüm yer tutduğunu da bildirib. Prorektor O.İsayev çıxışında ATU nümayəndələrini aktiv olmağa və proqramın üstünlüklərindən yararlanmağa çağırıb.

Təhsil Nazirliyinin ali təhsil sektorunun müdiri Yaşar Öməröv Eras-

əlaqələrinin genişləndirilməsi, eyni zamanda universitetlərin bu tip proqramlarda iştirakının artmasına nail olmaqdır. Daha spesifik məqsəd olaraq, tələbələrlə mobilliyin və bu tip proqramlarda iştirakının təmin edilməsi, eyni zamanda beynəlxalq təcrübənin kullikuma tətbiq edilməsi bizim əsas məqsədlərdən biridir”. Y.Öməröv qeyd edib ki, bu kontekstdə Təhsil Nazirliyi tərəfindən önəmli addımlar atılıb, bəzi dövlət proqramları qəbul olunub və bu istiqamətdə işlər davam etdirilir.

Erasmus+un Milli ofisinin

qında danışıqlar.

Məlumatlandırma sessiyasında, o cümlədən Erasmus Tələbə Şəbəkəsinin imkanlarından söz açılıb.

Erasmus+ proqramı 2014-2020-ci illərdə təhsil, gənclər və idman, peşəkar hazırlıq sahəsində fəaliyyətləri dəstəkləyir. Proqram ixtisasın yüksəldilməsi, təhsilin modernləşdirilməsinə yönəldilib.

Erasmus+ proqramı 4 milyon insana təhsil almaq, iş təcrübəsi toplamaq və xarici ölkədə könüllü fəaliyyətlə məşğul olmaq imkanı verir.

Azərbaycan Tibb Universiteti tam elektronlaşır

Gələn ildən ATU-da I kurs tələbələrinin sənədlərinin qəbulu prosesi elektron qaydada aparılacaq

Azərbaycan Tibb Universitetində elektron universitetə keçid başa çatmaq üzrədir. Artıq bir sıra sahələrdə yeniliklər tətbiq olunub. Qarşıdakı planlar və maraqlı layihələr haqqında ATU-nun İnformasiya sistemlərinin təşkili və idarəetmə mərkəzinin müdiri, tibbi fizika və informatika kafedrasının müəllimi Rəmzi Əliyev məlumat verir.

- Azərbaycan Tibb Universitetinin elektron universitet sistemində keçid ilə bağlı işlər nə yerdədir?

Elektron universitet sisteminin tətbiqi üzrə iki istiqamət üzrə işlər aparılır - Proqram təminatı və texniki tərəf. Texniki tərəfdən sistemin işini sazlaşdırmaq üçün ATU-nun nəzdindəki bütün binalarda internet şəbəkəsi çəkilib, bütün kafedralardakı kompüterlər domenə salınıb. Bununla da mərkəzi idarəetmə sistemini yaratmaq mümkün olub.

Bu, bizə çox məsələlərdə üstünlük verir. Məsələn, hansısa binada, hansısa kafedraldakı kompüterdə yaranan nasazlığı on-line qoşulma ilə məsafədən həll etmək mümkündür. Bu, həm də lazımsız yerə trafik aparan saytlara girişin qarşısını almağa imkan verir.

Artıq 2 binada işlər tamamlanıb,

digərlərində isə qoşulma gedir. Bu layihə çərçivəsində yataqxanalara da internet çəkilişi işləri aparılır. Universitet nəzdində 1000-dən artıq kompüter var ki, onların əksəriyyəti son 3 ildə əldə edilib və kafedralara paylanılıb. Kompüterlərin bir hissəsi təmir etdirilib.

- Elektron universitet çərçivəsində tətbiq edilən yeniliklərdən bir neçəsi ictimaiyyət tərəfindən maraqla qarşılanıb. Məsələn, dərslər üçün elektron jurnalın tətbiqi. Mümkünsə, bu proqram haqqında məlumat verərdiniz.

Elektron jurnal elektron universitetin sadəcə bir modulu, bir parçasıdır. Bu proqram həm müəllimlərin işini asanlaşdırır, həm də şəffaflığın təminatına imkan verir. Əvvəla, standart qiymətləndirmə və standart dərslər kateqoriyası yaradılır. Semest-

rin sonunda müəllimin imtahan keçirməsi, qiymət yazmasına ehtiyac qalmır. Çünki universitetimizdə tətbiq edilən aralıq qiymətləndirmə zamanı tələbələr İmtahan mərkəzinə gedir. Yəni, müəllimin aparacağı imtahana İmtahan Mərkəzi keçirir.

İkincisi, hər semestrin sonunda müəllimlər davamiyyət balını, tələbələrin qabllarını sayırdılar, sonra tədris tərəfindən verilən bir standart uyğun olaraq onu hesablayırdılar. Tələbələrin sayı çox olduğundan, bəzən səhv nəticələr ortaya çıxırdı. İmtahan öncəsi ballar səhv yazıldığından, semestr gecikirdi, qiymətlər gecikirdi, təqəüd verilməsi gecikirdi. Bir sözlə, bütün sistem ləngiyirdi. Sonda tələbələr ziyan görürdü.

İndi isə bu problemlər tamamilə aradan qaldırılıb. Sistem artıq özü balları hesablayır və məlumatı birbaşa dekanlığa göndərir. İkincisi, kafedra müəllimlərinin semestr sonunda kiməsə imtahan öncəsi bal göndərməsinə ehtiyac qalmır.

Üçüncüsü və ən əsası isə bu məlumatlarla tələbələrin özləri də sistemə daxil olub tanış ola bilirlər. Hər

bir tələbənin jurnalda fərdi kabinetini var. Onlar sistemdə öz nəticələrinə baxa bilirlər. Əgər səhivən tələbəyə qayıb, yaxud yanlış qiymət yazılsa, tələbə avtomatik olaraq onu görür. Və operativ müdaxilə ilə bu səhvi düzəltmək olur.

- Elektron universitet xarici tələbələrin qəbulunda hansı yenilikləri gətirdi?

İndi ATU-da xarici tələbələrin elektron qəbulu həyata keçirilir. İki mərhələli qəbul zamanı xarici vətəndaşlar admission.amu.edu.az sahifəsində qeydiyyatdan keçdikdən sonra Skype vasitəsilə müsahibə verirlər. Bu da xarici tələbələrin qəbul prosesinin sadələşməsinə və qısa müddətdə həyata keçirilməsinə imkan verir.

- Artıq ATU-nun elektron universitet olduğunu deyə bilərikmi?

-Evi tikərkən onun ən çətin hissəsi bönüvrəsinin, özülünün qoyulmasıdır. Demək olar ki, biz bu özlü yaratmışıq. Digər tərəfdən, proqramda istifadə etmək üçün müasir standartlara cavab verən texnika lazımdır ki,

bunların da əksəriyyəti əldə olunub.

Elektron universitet çərçivəsində tətbiq edəcəyimiz növbəti yenilik elektron kitabxananın tətbiqi ilə bağlı olacaq.

Digər yeniliyimiz isə ATU-ya qəbul prosesinin elektronlaşmasıdır. Bununla bağlı ilkin fikirlərimiz var. Məsələn, elektron növbə sistemi yaradılacaq. Tələbələr universitetə qəbul olarkən onların məlumatları artıq elektron jurnala əlavə ediləcək. Xüsusi printerlər sifariş etmişik ki, tələbə ATU-ya gələndə artıq onun tələbə kartı, müqaviləsi və digər sənədləri hazır olsun. Bunun üçün qəbul imtahanlarından sonra ATU-nu seçən abituriyentlərin elektron bazası bizdə olmalıdır. Bu sistemin tətbiqi ilə bağlı artıq Dövlət İmtahan Mərkəzi ilə ilkin razılışma əldə olunub. İnanırıq ki, artıq gələn ilin qəbulunda bu yeniliyi tətbiq edə biləcəyik.

[ATU-nun mətbuat xidməti](#)

“Bədəndə nə qədər çox xal varsa, risk də o qədər artır”

Elə xallar var ki, onları yandıranda daha da çoxalır

Vaxtilə insan üzündəki xallar gözəllik rəmzi hesab edilirdi. İndi isə əksər hallarda xalların bənizi korladığını düşünərək, onlardan qurtulmağa can atırlar. Lakin istənilən xalı yandırmaq, kəsib atmaq olmaz. Heç bir araşdırma aparmadan xalı kəsdirmək bəzən ciddi naticələr doğura bilər.

Respublikanın baş dermatoveneroloqu, Azərbaycan Tibb Universitetinin Dermatovenerologiya kafedrasının müdiri, professor Fərid Mahmudovla söhbətimiz bu barədədir.

- Üzdəki, ümumiyyətlə bədəndəki arzuolunmuş xalların kəsilməsi hansısa problem yaradırmı?

- Bu məsələyə qətiyyətlə birmənalı yanaşmaq olmaz. Bəzən həkimlər insanın istəyi ilə xalı yandırır. Amma elə xallar var ki, yandırılırsa bilməz. Həkim ilk olaraq, bu xalın etiopatogenetini dəqiqləşdirməlidir. Yalnız bundan sonra xalın yandırılıb-yandırılmamasına dair qərar verilir.

Bəllidir ki, günün altında bütün xallar aktivləşir. Buna görə bütün dünyada dermatoskopiya aparılır, xalın damar qidalanması, sinir qidalanması yoxlanılır. Xalın ümumi şəklini çəkirlər. Bir il sonra təkrar şəkil çəkilir, xalın böyüyüb-böyümədiyini dəqiqləşdirilir. Əgər xal böyüyürsə və ya hansısa geyim elementi (məsələn, qadınlarda büsthalterin ipi) xala sürtülüb onu qıcıqlandırarsa, onda xal mütləq şişir. Bu halda xalın nəyəyə çevrilə biləcəyinə dair zühbələr yarandıqından, bu tip xalları götürürlər. Təbii ki, kəsilmə hər bir xalın biopsiya-yə göndərilməsi məsləhətdir. Hansısa xoşagəlməz xal olarsa, onun ətrafı da səhmana salınmalıdır.

- Adətən yaşlı insanlarda qoltuqaltında, boyunda xırda ətli xallar olur. Bədəndə bu cür xalların qalması sağlamlığa hansısa təhlükə yaradırmı?

Bu gün əsas xallar “virus papillomması” adlandırığımız xallardır. Boyunda, qoltuqaltında ətli xallar adətən təhlükəli olmur. Onlar elektrokoagulyasiya, yaxud maye azotla götürülə bilər. Amma elə xallar da var ki, onları yandıranda daha da çoxalır. Ona görə zədələnməni xal götürmək lazımdır. Xalın insanlara gün altında uzun müddət gəzmək də məsləhət deyil.

- İllər keçdikcə, xalların görkəmi və ölçüsü dəyişə bilərmi? Bu, yaşın artmasından, çəki dəyişikliyinə asılıdır?

- Ümumiyyətlə, bədəndə nə qədər çox xal olarsa, risk də çoxalır. Belə adamlar daim xallara nəzarət etməlidir.

Nədənsə, insanlar düşünür ki, bədəndə artıq olan nələrə var. Məsələn, amerikanlar uşaqlarda apendiksi kəsib atırdılar. 20 ildən sonra statistika göstərdi ki, bu uşaqlar digərlərinə nisbətən 10-15 dəfə çox infeksiya xəstəliklərinə yoluxurlar. İnsanda artıq heç nə yoxdur.

- Üzdə ətli xal olan kişilərin üzünü qırılması üçün bərbərxanaya getməsi nə dərəcədə düzgündür?

- Bəzi bərbərxanalar infeksiya mənbəyidir. Elə bərbər var ki, illərlə eyni qayçı və aparatla işləyir. Bu cihazları dezinfeksiya etmirlər, spirtlə silib yola verirlər. Ona görə bu gün kişilər bizə follikulit, stafillokokk, qoltuqaltı hidradenit kimi şikayətlərlə müraciət edirlər. Ailədə də bəzən diqqət edilmir, bir ülgücdən ailənin bir neçə üzvü istifadə edir.

- Dəri quruluğundan söz düşmüşkən, indi solyariyə gedib dərinə qaraltmaq da dəbə minib. Bu prosedurun dəriyə hansısa ziyanı varmı?

- Solyariyə dərinə yandırılıb qurudurlar. Bu, ən pis halda xərçəngə də gətirib çıxara bilər. Fikir verirsinizmi, hər tibb müəssisəsinin qarşısında çoxlu insanlar var. Niyə xəstəliklər belə çox yayılıb? İnsan özünü qorumaq, müalicə etməlidir. Normalda insan orqanizmində immunitet mövcud olur. Lakin müxtəlif ziyanlı prosedurlar bu immuniteti zəiflədir, ona görə də xəstəlikləri müalicə etmək, problemi həll etmək mümkün olmur.

Məsələn, müasir insanlar hər gün çimirlər. Bu qədər çox çimmək düzgün deyil. Çünki dəri piy qatı buraxır, sabun da dərinə qurudur. Sonra da 40 yaşında qadının dərisi limon qağına oxşayır. Dəridə su olmalıdır. Mən əhalini öz bədəninə, dərisinə diqqətlə yanaşmağa, yalnız mütəxəssislərə müraciət etməyə çağırıram.

SEVİMLİ KOLLEQAMIZA YUBİLEY TƏBRİKİ

Bu günlərdə Yoluxucu xəstəliklər kafedrasının dosenti Almas Allahyar qızı Qaragözovanın 70 yaşı tamam oldu.

Almas Qaragözova 1949-cu ildə Yevlax rayonunda qulluqçu ailəsində doğulub. İlk təhsilini Yevlax şəhərindəki M.Ə.Sabir adına məktəbdə alan A.Qaragözova sonralar ailəsi ilə birlikdə Bakı şəhərinə köçməsi ilə əlaqədar təhsilini burada davam etdirir. 1966-cı ildə Bakı şəhər 7 sayılı orta məktəbi müvəffəqiyyətlə bitirərək sənədlərini indiki ATU-nun Pediatriya fakültəsinə verir. Elə həmin il qəbul imtahanlarından uğurla keçərək tələbə adını qazanır. 1972-ci ildə ali təhsilini başa vuraraq 1972-1975-ci illərdə təyinatla Şuşa şəhərində həkim işləyir.

Ömrünün sonrakı illərini də müqəddəs həkimlik peşəsinə və elmi fəaliyyətə bağlayan Almas xanım 1975-ci ildə Bakı şəhərində V.Axundov adına Elmi-Tədqiqat Tibbi Profilaktika İnstitutunda kliniki ordinator, 1975-1977-ci illərdə kiçik elmi işçi, 1987-ci ildə isə böyük elmi işçi vəzifələrində çalışır. 1986-cı ildə dissertasiya işini müdafiə edərək tibb elmləri namizədi alimlik dərəcəsinə alır. 1990-cı ildə müsabiqə yolu ilə ATU-nun Uşaq yoluxucu xəstəliklər kafedrasına assistent, 1995-ci ildə isə dosent seçilir. 1995-ci ildə Pediatriya fakültəsində Dövlət İmtahan Komissiyasının elmi məsul katibi, 1996-2013-cü illərdə Pediatriya fakültəsində V-VI kurslar üzrə dekan müavini vəzifələrini yüksək səviyyədə yerinə yetirib. Uzun illər Pediatriya fakültəsində namizədlik dissertasiyası üzrə ilkin şüaranın üzvü kimi fəaliyyət göstərmiş, hazırda fakültə elmi şurasının üzvüdür. Uşaq yoluxucu xəstəliklər kafedrasının tədris hissə müdiri vəzifəsində də özünü bacarıqlı təşkilatçı kimi göstərə bilib. Eyni zamanda YAP-ın fəal üzvü olaraq

universitetin ictimai həyatında da yaxından iştirak edib.

Almas Qaragözova 150 elmi məqalənin, 1 dərslinin, 2 dərs vəsaitinin, 10 tədris-metodik vəsaitin və 1 sənədləşdirici təklifin müəllifidir.

1984-cü ildə SSRİ-nin “Səhiyyə əlaçısı” döş nişanı ilə təltif olunan Almas xanım dəfələrlə pul mükafatına və Fəxri fərmanlara, o cümlədən 2010-cu ildə ATU-nun 80 illik yubileyi münasibətilə Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin “Fəxri Fərmanı”na layiq görülüb.

A.Qaragözova həm də qayğıkeş ana, sevimli nəvədir. İki oğlu, dörd nəvəsi var.

Almas xanımın uzun müddətli pedaqoji fəaliyyəti və həkimlik təcrübəsi ona kafedranın professor və müəllim kollektivi, tələbələri, həmçinin sağlamlığı keşiyində dayandığı insanlar arasında böyük hörmət və nüfuz qazandı. Bu əlamətdar tarixdə, 70 illik yubileyi ərəfəsində iş yoldaşları adından Almas xanımı səmimi qəlbədən təbrik edir, sevimli kolleqamıza sağlamlıq uzun ömür, gələcək işlərində uğurlar arzulayırıq!

Yoluxucu xəstəliklər kafedrasının əməkdaşları

Yod çatışmazlığının profilaktika və müalicəsində effektiv vasitələr

Yod çatışmazlığı insanın intellektual və əqli inkişafına mənfi təsir göstərir. 1813-cü ildə fransız kimyaçısı Kurtuazye dəniz yosunlarının külündən bənövşəyi rəngində bir mineral aşkar etdi. Sevincindən heyrətlənmiş alim bu yeni kəşfini bənövşə gülünün şərəfinə yunancadan tərcüməsi “bənövşəyi” olan “iodos” adlandırdı.

Elmi tədqiqatların nəticələrinə görə yer kürəsi əhalisinin xeyli hissəsi qalxanabənzər vəzin normal fəaliyyətini təmin edən yod çatışmazlığı şəraitində yaşayır.

Ölçüləri o qədər də böyük olmayan qalxanabənzər vəzi çox mühüm bir vəzifəni yerinə yetirir: o, orqanizmin inkişafı və böyümə prosesini tənzimləyən hormonları sintez edir, maddələr mübadiləsinə nəzarətdə saxlayır. Həmin hormonların sintezi üçün hər şeydən əvvəl yod lazımdır, çünki, yod hüceyrələrin toxuma tənəffüsünü stimülə edən triyod-tironin (T3) və tiroksinin (T4) sintezi üçün lazımdır, o, eyni zamanda, hüceyrədaxili prosesləri aktivləşdirir. Orqanizmin yoda olan sutkalıq tələbatı 150-200 mkg-dir. Sağlam insan orqanizmində 15-20 qr yod olur ki, bunun da 70-80%-i ehtiyat kimi qalxanabənzər vəzdə toplanmış olur.

Bu mikroelementin 90%-i bədəndə qida maddələri: balıqlar (siyənək, kamlala, qızılbalıq, keta balığı), dəniz məhsulları (midiya, dəniz xərçəngi, kalmar, dəniz kələmi), 10%-i isə su və hava ilə daxil olur.

Qalxanabənzər vəzin funksional pozuntusu və yod defisiti güclü tərifrazı, taxikardiya, baş ağrısı, səbəbsiz narahatlıq, əmək qabiliyyətinin, yaddaş və diqqətin azalması əlamətləri ilə özünü biruzə verir.

Yod çatışmazlığından qorunmaq üçün bu mikroelementlə zəngin olan qidaları rasio-na daxil etmək lazımdır.

Ümumdünya Səhiyyə təşkilatının tövsiyələrinə görə düzgün qidalanmaq və tərkibində yod olan preparatları qəbul etmək lazımdır. Yodun orqanizmə lazım olan fizioloji miqdarını təmin edən dərman preparatlarının vaxtında qəbul edilməsi bu mineralin çatışmazlığının qarşısını vaxtında almağa kömək edir.

Yod çatışmazlığının profilaktika və müalicəsində effektiv vasitə yod tərkibli yodamirin preparatının qəbul edilməsidir. Preparat əlavə effektiv göstərmədən, asanlıqla mənimsənilir.

Ümumi sağlamlığımızıza, emosional sferamıza böyük təsir göstərən qalxanabənzər vəzin fəaliyyətinə yodamirin müntəzəm qəbulu olduqca müsbət rol oynayır. Preparaat orqanizmdə yodun miqdarını normalaşdıraraq, ciddi xəstəliklərin inkişafının qarşısını alır.

Ana olmağa hazırlaşan gənc qadınların yoda daha çox ehtiyacları vardır. Belə ki, yod çatışmazlığı zamanı reproduktiv funksiya pozulmuş olur. Eyni zamanda yod defisiti doğuşdan sonra qalxanvari vəzin ciddi xəstəliklərinin inkişafına gətirib çıxarır. Hamiləliyin 1-ci yarısında tireoid

patologiyası erkən toksokozun inkişafına, 2-ci yarısında isə plasental çatışmazlıq və pestoz səbəb olur. Bütün bunlar isə arterial hipertoniyanın inkişafına, böyrək funksiyasının pozulmasına, sidikdə zülalın əmələ peyda olmasına, ödemlərin əmələ gəlməsinə gətirib çıxardır. Mineral həmçinin qalxanabənzər vəzin normal fəaliyyəti üçün də lazımdır. Çünki məhz bu orqan mərkəzi sinir sisteminin, beyin hüceyrələrinin formalaşmasında, boyun inkişafında həlledici rol oynayaraq, fiziki və intellektual inkişafa kömək edir.

Yod hamiləliyin normal gedişatını, dö-lün inkişafını təmin edir.

Ümumdünya Səhiyyə təşkilatının ekspertlərinin fikrincə uşaq və yeniyetmələrin əqli və fiziki inkişafdan qalmasının əsas səbəbi yod çatışmazlığıdır və bunu qarşısını yod preparatlarının qəbul edilməsiylə almaq olar. Yod tərkibli preparatların profilaktik qəbulu orqanizmin yoda olan ehtiyacının vaxtında təmin edilməsinə, bütövlükdə ailədə möhkəm sağlamlığın, gözəl əhvalın bərqərar olmasına zəmanət verir.

Tərənə SULTANOVA,
Ümumi cərrahiyyə kafedrasının assistenti

“Qadınlar, sağlamlığınız öz əlinizdədir”

Azərbaycanda hər 8 qadından biri süd vəzi xərçəngindən əziyyət çəkir və bu rəqəm ilbəil artmaqdadır. Mütəmadi müayinə və erkən diaqnostika hesabına bu dəhşətli statistikanı azaltmaq mümkündür. Məhz buna görə də Dünya Səhiyyə Təşkilatı 1992-ci ildən etibarən oktyabr ayını “Süd vəzi xərçəngi ilə mübarizə ayı” elan edib.

Simvolik olaraq “çəhrayı lent” ayı kimi xarakterizə edilən oktyabr ayı boyunca media orqanlarında, tibbə dair KİV-lərdə maarifləndirmə xarakterli materiallar yayılır, səhiyyə müəssisələrində daha çox təbliğat işləri aparılır.

Dünya Səhiyyə Təşkilatı hər qadının ildə heç olmasa bir dəfə müayinə olunmasını vacib sayır. Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında süd vəzi xərçənginin erkən aşkarlanmasında 97 faiz həssaslıq nümayiş etdirən, radioloji müayinələr arasında “qızıl standart” metodu kimi dəyərləndirilən rəqəmsal mammoqrafiya aparatı mövcuddur.

Müayinələr radioloq-mammoloq, Tibb Universitetinin Şüa diaqnostikası və terapiyası kafedrasının assistenti Günel Qəmbərova tərəfindən aparılır.

Azərbaycan Tibb Universiteti “Sağlamlığınız sizin öz əlinizdədir”, “Erkən qoyulmuş diaqnoz həyat qurtarır” devizi əsasında xanımları süd vəzi xərçəngi ilə mübarizə ayında aktiv olmağa, xəstəliklə mübarizə aparmağa, vaxtında müayinə olunmağa çağırır.

Qeyd edək ki, radioloq-mammoloq Günel Qəmbərova süd vəzinin xərçəngə qədər dövrünün erkən aşkarlanması sahəsi üzrə mütəxəssisdür. Onun bu mövzuya dair yerli və xarici jurnallarda 42 elmi məqaləsi dərc olunub.

ATU-nun mətbuat xidməti

ATU-nun 36 tələbəsinin təhsil xərci Gənclər Fondu tərəfindən ödəniləcək

◆ Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin təşəbbüskarı olduğu insan kapitalının inkişafı konsepsiyasına uyğun olaraq, ölkəmizdə gənclər üçün son illərdə çoxsaylı imkanlar yaradılıb. Bunlar arasında sosial həssas kateqoriyalardan olan, I və II qrup əlilliyi olan gənclərin təhsil haqlarının dövlət vəsaiti hesabına ödənilməsi, gənclərin xarici ölkələrin nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsilinin dəstəklənməsi xüsusi qeyd edilməlidir.

təhsil xərclərinin qarşılınması ilə bağlı müqavilələr imzalanıb. Tədbirdə bəzi qalib gənclərin uğur hekayələrindən bəhs edən videoçarxlar nümayiş etdirilib.

Mərasimdə çıxış edənlər vurğulayıblar ki, keyfiyyətli təhsilin gənclər üçün əlçatanlığının artırılması və savadlı, dövlətə, milli-mənəvi dəyərlərə bağlı gəncliyin yetişdirilməsi, gənclərə dövlət qayğısı, eləcə də sosial müdafiəyə ehtiyacı olan gənclərin dəstəklənməsi Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi dövlət gənclər siyasətinin ana sütununu

Bu yaxınlarda sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyacı olan istedadlı tələbələrin təhsil xərclərinin maliyyələşdirilməsinə dair Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin göstərişinə əsasən Gənclər Fondu müsabiqə elan etmişdi. Artıq müsabiqənin qalibləri bəllidir. Sevindirici haldır ki, onlar arasında Azərbaycan Tibb Universitetinin də tələbələri var. Belə ki, ATU-nun 36 tələbəsinin təhsil xərci Gənclər Fondunun hesabına ödəniləcək.

Oktyabrın 4-də Bakı Konqres Mərkəzində bu gənclərlə görüş keçirilib. Görüşdə dövlət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələri iştirak ediblər.

Görüş ATU-nun Tədris və Müalicə İşləri üzrə prorektoru, professor Sabir Əliyev, ATU TGT-nin sədri Rauf Vəliyev və qalib gələn 36 ATU tələbəsi də qatılıb. Tədbirdə bu tələbələrin

təşkil edir.

Təhsil xərcləri Gənclər Fondu tərəfindən ödəniləcək tələbələr də bu addımın əhəmiyyətindən, xüsusilə də sosial həssas kateqoriyalardan olan gənclər üçün təhsilin əlçatanlığının artırılmasına töhfəsindən danışdılar. Eyni zamanda, təhsilin inkişafı və gənclərə göstərilən hərtərəfli dəstəyə görə cənab Prezidentə təşəkkürlərini bildirdilər.

Qeyd edək ki, müsabiqəyə ATU-dan 92 tələbə müraciət etmişdi. Müraciətlər araşdırıldıqdan sonra 36 tələbənin təhsil xərclərinin qarşılınmasına dair qərar verilib.

Ümumilikdə, "sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyacı olan istedadlı tələbələrin təhsil xərclərinin maliyyələşdirilməsi" üzrə 2018-ci ildə keçirilmiş müsabiqə çərçivəsində 237 tələbənin, bu il keçirilən müsabiqə çərçivəsində isə 425 gəncin təhsil haqqı xərclərinin dövlət tərəfindən qarşılınmasına qərar verilib.

Əməkdaşımız beynəlxalq konqresdə çıxış edib

Universitetimizin əməkdaşı Şimali Kipr Türk Respublikasının Girne şəhərində keçirilən beynəlxalq konqresdə məruzə ilə çıxış etmişdir.

3-6 oktyabr 2019-cu il tarixində Şimali Kipr Türk Respublikasının Girne şəhərində Medi Trio 4 konqresi keçirilmişdir. Konqres Türkiyə Padiatriya Qurumu, Uşaq Astma və Allerqologiya Cəmiyyəti, Türkiyə Qulaq-burun-boğaz və Baş boyun Cərrahiyyəsi Vəqfi, Türkiyə

Respirator Cəmiyyəti tərəfindən təşkil edilmişdir. ŞKTR, Türkiyə, Ukrayna, İtaliya və digər Avropa ölkələrinin nümayəndələrinin də iştirak etdiyi bu konqres tənəffüs sisteminin ən aktual problemlərinə həsr olunmuşdur. Uşaqlarda və böyüklərdə xronik öskürəklərin səbəbləri, obstruktiv yuxu apnoesi, ətraf mühitin, ekologiyanın, tütünün tənəffüs sistemi xəstəliklərinə təsiri, bronxial astma, allergik rinit və ağciyərlərin xronik obstruktiv xəstəliyinin diaqnostikası və müalicəsində son yeniliklər, tənəffüs yollarının anadangəlmə anomaliyaları, təcili və təxirəsalınmaz yardım tələb edən tənəffüs yolu patologiyaları və s. aktual mövzularda bir-birindən maraqlı məruzələr dinlənilib, geniş diskussiyalar aparılmışdır. Ölkəmizi bu konqresdə Universitetimizin II Uşaq xəstəlikləri kafedrasının dosenti Malayka Kerimova təmsil etmiş və "Uşaqlarda xronik öskürəklərin səbəbləri" adlı məruzə ilə çıxış etmişdir. Konqresin gedişi media tərəfindən də geniş işıqlandırılmış, canlı olaraq yayınlanmışdır.

ATU-da təhsil alan hindistanlı tələbələrlə görüş

○ Hindistanın Azərbaycandakı səfirliyinin ikinci katibi Sujesh Chandra Sinha Azərbaycan Tibb Universitetində təhsil alan hindistanlı tələbələrlə görüşüb.

Görüşdə iştirak edən ATU-nun xarici tələbələrlə iş üzrə dekanı, dosent Qorxmaz Əhmədov yeni tədris ilinin başlanması münasibətilə onları təbrik edib və uğurlar diləyib. Dekan universitet rəhbərliyi səviyyəsində xarici tələbələrə diqqət və qayğı göstərildiyini bildirib. Qeyd edib ki, öz növbəsində xarici tələbələrlə iş üzrə dekanlıq da başqa ölkələrdən gələn tələbələrə hər zaman dinləməyə, üzləşdiyi problemlərin həllində onlara dərhal yardımçı olmağa, təklif və iradlarını eşitməyə

tinin rəhbərliyi, dekanlığının ilə əlaqələrimiz sıxdır. Sevindirici haldır ki, nə universitet tərəfindən, nə də sizlərdən ciddi şikayətlər gəlmir. İnanıram ki, təhsil boyunca ciddi

hazırdır. Qorxmaz Əhmədov ATU-nun tədris sistemində aparılan innovativ dəyişikliklər haqqında da görüş iştirakçılarına məlumat verib.

Hindistanın ölkəmizdəki səfirliyinin ikinci katibi Sujesh Chandra Sinha ATU-da xarici tələbələr üçün yaradılan şəraitlə tanış olduğunu, burada

yüksək səviyyədə qayğı ilə üzləşən tələbələr adından universitet rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirib.

Diplomat tələbələri dinləməyə hər zaman hazır olduqlarını da vurğulayıb: "Bilirik ki, qərib ölkədə, çətinliklər olur. Amma səfirlik olaraq daim sizinlə maraqlanı- rıq. Azərbaycan Tibb Universite-

problemlə üzləşməyəcəksiniz". Müşavir gələcəyini həkimlərinin məsuliyyətli olmağa, onları universitetin ictimai həyatında aktiv iştirak etməyə çağırıb.

Sonra görüşdə iştirak edən hindistanlı tələbələr də təklif və istəklərini səsləndiriblər.

Uğurlu əməkdaşlıq

◆ Biokimya kafedrasının baş müəllimi Xəyalə Məmmədova Pakistanın Moham- mad Ali Jinnah Universitetində "biokimya və fiziki kimya" fənlərini tədris edib. X.Məmmədova 2 ay müddətində "Life Sciences" bölməsində çalışıb, həmçinin sillabusların və kurs mövzularının hazırlanmasında iştirak edib.

Mohammad Ali Jinnah Universitetindəki fəaliyyəti dövründə təmsilçimiz həm də Bioinformatika ilə bağlı müəyyən tədqiqatlarda iştirak edərək yeni bilik və bacarıqlar əldə edib və fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilib. Yerli media orqanları – televiziya və qəzetlərdə, o cümlədən sosial şəbəkələrdə X.Məmmədova ilə ingilis, urdu və sindi dillərində müsahibələr yayımlanıb. O, müsahibələrində Azərbaycan Tibb Universitetindəki tədris- təlim sistemi haqqında danışdı.

Pakistanda olduğu müddətdə Xəyalə Məmmədova "Life Sciences" fakültəsinin təşkil etdiyi "Entrepreneurial

Azərbaycanın ənənəvi tibbi bilikləri və təcrübəsinin dünyaya tanıtılması üçün "Science-Serving Science" seminarının təşkilində yaxından iştirakına görə xüsusi sertifikatla təltif olunub.

Qeyd edək ki, Mohammad Ali Jinnah Universiteti Pakistanın aparıcı ali məktəblərindən biridir.

Pakistan İslam Respublikasının Yüksək Təhsil Komitəsi – (HEC) Mohammad Ali Jinnah Universitetini Sindh vilayətindəki ali məktəblər arasında ən yüksək reytingə malik universitet kimi qiymətləndirib.

ATU nümayəndəsinin elmi araşdırması beynəlxalq konqresdə fərqlənib

Oktyabrın 9-13-də Türkiyənin Antalya şəhərində "Acil cərrahiyyə və travma" Konqresi keçirilib. Beynəlxalq toplantıda Azərbaycan Tibb Universitetinin ümumi cərrahiyyə kafedrasının dosenti, t.e.d. Müşviq Həsənov iştirak edib.

Dosent M.Həsənov konqresin plenar iclasında "Lokal və Diffuz peritonitlə ağırlaşmış apendisitlərdə qarın boşluğunun ozonlaşdırılması məhlulla sanasiyasının effektivliyi" mövzusunda çıxış edib. Müzakirələrdən sonra bu elmi araşdırma xüsusi statusa malik olan "Emerjens surgeon and trauma" jurnalında çap edilmək üçün tövsiyə olunub.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI SƏHIYYƏ NAZİRLİYİ
AZƏRBAYCAN TİBB UNİVERSİTETİ
KAFEDRALAR ÜZRƏ AŞAĞIDAKI
YERLƏRİ TUTMAQ ÜÇÜN
MÜSABİQƏ ELAN EDİR

Kafedraların professorları:

- I cərrahi xəstəliklər kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Tibbi mikrobiologiya və immunologiya kafedrası - 1 yer
- Ümumi cərrahlıq kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)

Kafedraların dosentləri:

- Terapevtik və pediatrik propedeutika kafedrası - 2 yer
- III cərrahi xəstəliklər kafedrası - 1 yer
- Onkologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- II daxili xəstəliklər kafedrası - 2 yer
- Ailə təbabəti kafedrası - 1 yer
- Urologiya kafedrası - 1 yer
- Patoloji anatomiya kafedrası - 3 yer
- Uşaq-yeniyyətəmələrin sağlamlığı və əmək sağlamlığı kafedrası - 1 yer
- Terapevtik stomatologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Biofiziki və biotüzvi kimya kafedrası - 1 yer
- Ümumi və toksikoloji kimya kafedrası - 1 yer
- Anesteziologiya və reanimatologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- I mamalıq və ginekologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Allerqologiya və immunologiya kafedrası - 1 yer
- Oftalmologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- III cərrahi xəstəliklər kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Klinik farmakologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Ümumi gigiyena və ekologiya kafedrası - 1 yer
- Bioloji kimya kafedrası - 1 yer
- Ortopedik stomatologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Patoloji fiziologiya kafedrası - 2 yer
- Tibbi və bioloji fizika kafedrası - 2 yer

Kafedraların assistentləri:

- I cərrahi xəstəliklər kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Nevrologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- III cərrahi xəstəliklər kafedrası - 1 yer
- I uşaq xəstəlikləri kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Dermatovenerologiya kafedrası - 1 yer
- Onkologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Klinik farmakologiya kafedrası - 1 yer (0,75 vahid)
- Travmatologiya və ortopediya kafedrası - 2 yer (0,5 vahid)
- Şüa diaqnostikası və terapiyası kafedrası - 1 yer
- II mamalıq və ginekologiya kafedrası - 1 yer
- II uşaq xəstəlikləri kafedrası - 1 yer (0,25 vahid)
- Patoloji anatomiya kafedrası - 1 yer
- Terapevtik stomatologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Ümumi cərrahlıq kafedrası - 1 yer

Kafedraların baş müəllimləri:

- Tibbi mikrobiologiya və immunologiya kafedrası - 2 yer
- Xarici dillər kafedrası - 2 yer (0,75 vahid)
- Xarici dillər kafedrası - 1 yer
- Farmakologiya kafedrası - 1 yer
- Farmakologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Ümumi gigiyena və ekologiya kafedrası - 1 yer
- Bioloji kimya kafedrası - 1 yer
- Patoloji fiziologiya kafedrası - 1 yer

Kafedranın müəllimi:

- Xarici dillər kafedrası - 1 yer (0,75 vahid)

Müsabiqədə iştirak etmək üçün sənədlərin təqdim olunma müddəti elan qəzetdə dərc olunduğu gündən 30 gün keçməyəkdir. Sənədlər rektorun adına yazılmış ərizə ilə birlikdə aşağıdakı ünvanla təqdim edilməlidir:

AZ 1007, Bakı şəhəri, Ənvər Qasımzadə küçəsi, 14

Telefon: 597-10-08.

“Məndə siqar iki cahan” adlı poeziya günü keçirilib

◆ Azərbaycan Respublikasının prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2019-cu il “Nəsimi ili” elan edilib və bu məqsədlə ölkənin elm, təhsil ocaqlarında bir sıra müxtəlif formalarda mədəni-kütləvi tədbirlər təşkil olunur.

Bu məqsədlə oktyabrın 11-də Azərbaycan Tibb Universitetinin böyük akt zalında ATU-nun Tələbə Gənclər Təşkilatının təşkilatlığı ilə “Nəsimi ili”nə həsr olunmuş “Məndə siqar iki cahan” adlı poeziya günü keçirilib.

Tədbiri açan universitetin TGT-nin sədri Rauf Vəliyev bildirdi ki, Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət Universitetinin məzunu, gənc aktyor və qiraətçi Səfa Mehdi bu ədəbi-bədii poeziya gününün qonağıdır. O, Səfa Mehdi haqqında qısa məlumat verərək dedi

ki, Nəsimi qəzəllərinin mahir ifaçısı kimi indiyədək bir çox universitetlərdə bu mövzu ilə bağlı çıxışlar edib.

Gənc aktyor, istedadlı qiraətçi Səfa Mehdi söz xəzinəmizi öz əsərləri ilə zənginləşdirən, ədəbiyyatımızda fəlsəfi şeirin əsasını qo-

yan dahi Azərbaycan şairi Nəsiminin “Oyan”, “Ayrılır”, “Ağrımaz”, “Səfər eylə” və başqa qəzəllərinin musiqinin müşayiəti ilə yüksək səviyyədə, obrazlı şəkildə ifa etdi.

Tədbirdə I müalicə-profilaktika fakültəsinin II kurs tələbəsi Hikmət Abbasov da çıxış edib.

Rezidentlərin attestasiyası keçirilib

Azərbaycan Tibb Universitetində təhsil alan rezidentlərin oktyabrın 9-da İmtahan Mərkəzində ixtisaslar üzrə dövrü attestasiyasına start verilib.

İmtahan Mərkəzinin icraçı direktoru Ülkər Cəfərova prosesin 2 gün davam edəcəyini və yekun imtahanın isə oktyabrın 28-də keçiriləcəyini bildirdi: “Rezidentlər ixtisaslar üzrə imtahanları nəzərdə tutulduğu kimi iki növbəli MODUL sistemi əsasında verir. Bu il də imtahana düşən test suallarında dəyişiklik və təkmilləşdirmə işləri aparılıb. Rezidentlər 50 dəqiqə ərzində 50 suala cavab verməlidir. Bir sual 2 balla qiymətləndirilir. 30 sualdan yuxarı dəqiq cavab verən rezident imtahanın müvəffəqiyyət qazanmış hesab olunur. Yekun imtahanlarında açıq tipli suallardan da istifadə olunacağı nəzərdə tutulub”.

Ü.Cəfərova 2 gün ərzində mindən çox rezidentin imtahan verəcəyini, öz qabiliyyət və bacarıqlarını nümayiş etdirəcəklərini də diqqətə çatdırıb.

Debat Klubunun açılışı olub

◆ Oktyabrın 4-də Azərbaycan Tibb Universitetinin Debat Klubunun açılış mərasimi keçirilib. ATU-nun 4 saylı korpusunda keçirilən tədbirin əsas məqsədi klubun yeni üzvlərinə debat mədəniyyətini nümayiş etdirmək, tələbələrə diskussiya qaydalarını aşılamaqdan ibarətdir.

Semestri peşəkar bir oyunla başlamaq üçün açılışda klubun idarəedici komandası tərəfindən “SHOW DEBATE” təşkil olunub.

Açılışda klubun sədri, II müalicə-profilaktika fakültəsinin III kurs tələbəsi Yunis Məmmədli tədbir iştirakçıları üçün debat ailəsi, bu yaxınlarda başlayacaq turnir və təlimlər haqqında geniş məlumat verib.

Qeyd edək ki, ATU-nun THİK nəzdində bir çox klub və depar-

tamentlər fəaliyyət göstərir. Bunların sırasında “Elm və təhsil departamenti”, “Kitab və Film Klubu”, “Debat klubu”, “İntellektual oyunlar klubu”, “Teatr dərnəyi”, “Media departamenti” və “ŞHK Klubu” da vardır.

Allah rəhmət eləsin!

Tibbi biologiya və genetik kafedrasının

əməkdaşları Rahib Əliyev əzizi

Elxan müəllimin

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin

hüznə başsağlığı verir.

Terapevtik stomatologiya kafedrasının

əməkdaşları kafedranın dosenti Səlimə

Məmmədovaya həyat yoldaşı

Əli Məmmədovun

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin

hüznə başsağlığı verir.

Biofiziki və biotüzvi kimya kafedrasının əmək-

daşları kafedranın assistenti Natiq Bayramova əzizi

İlhan Həsənovun

vaxtsız vəfatından kədərli xəbərini bildirir və

dərin hüznə başsağlığı verir.

ETM- in əməkdaşları Hərbi cərrahiyyə kafedrasının

assistenti İlqar Öməröva anası

Fatma Ömərövanın

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin

hüznə başsağlığı verir.

ETM- in əməkdaşları Ümumi cərrahlıq kafedrasının

professoru Rüstəm Məmmədova atası

Əli Məmmədovun

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin

hüznə başsağlığı verir.

Müsabiqədə iştirak etmək istəyənlərin nəzərinə

2018-2019-cu tədris ilindən başlayaraq, kafedralar üzrə

vakant yerləri tutmaq üçün müsabiqədə iştirak edənlər

Elmi katibliyə aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

1. Rektorun adına ərizə.
2. Kadrlar uçotunun şəxsi vərəqəsi.
3. Kafedradan verilmiş xasiyyətnamə. Xasiyyətnaməni kafedranın müdiri və həmkarlar təşkilatının sədri imzalamaqdır. Xasiyyətnamənin müsbət və ya mənfəi olması, o cümlədən bu şəxsin yeni müddətə kafedrada çalışıb və ya çalışmaması əsaslandırılmalıdır. Kafedra müdiri vəzifəsinə iddiaçılara xasiyyətnaməni fakültənin dekanı və həmkarlar təşkilatının sədri imzalamaqdır.
4. Tərəfəməni-həlm çap forması və elektron variantı. Burada şəkil, ad, soyad, bitirdiyi məktəblər, elmi ad və dərəcələr, bildiyi dillər, bildiyi kompüter proqramları, çap olunmuş işlərin sayı, işlədiyi yerlər, hazırkı vəzifədə neçə il çalışması, niyə bu vəzifəyə yenidən seçilmək istəməsi, olduğu ixtisasartırma kursları, ailə vəziyyəti barədə ətraflı məlumat, yaşadığı ünvan, elektron poçt ünvanı və telefonu göstərilməlidir.

5. ATU-nun klinik və laboratoriyalarında çalışanlar üçün son beş ilin həkimlik fəaliyyəti barədə klinikadan verilmiş arayış. Arayış klinikanın direktoru və həmkarlar təşkilatının sədri tərəfindən imzalanmalıdır.

6. Son beş il ərzində çap olunan elmi işlərin siyahısı və surətləri. Siyahı müəllif və kafedra müdiri tərəfindən imzalanmalıdır.

7. Açıq mühazirənin və ya açıq təcrübə dərslərini videoreklamının diski.

8. Şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti.

9. Müəllimin bal-reyting cədvəli.

10. Müvafiq elmi dərəcə diplomu və elmi ad attestatının surəti.

Qeyd: ATU-nun əməkdaşı olmayan mütəxəssislər

siyahıdakı 3-cü, 5-ci, 7-ci və 9-cu bənddəki sənədlərin

əvəzinə sonuncu iş yerindən verilən xasiyyətnamə,

işlədiyi klinikadan həkimlik fəaliyyəti barədə arayış və

əmək kitabçasından çıxarışı təqdim etməlidir.

Etibarsız sayılır

I müalicə-profilaktika fakültəsinin III kurs, 117^{a14} qrup tələbəsi Nəcəfov Zabit Bəhlul oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin V kurs, 201^b qrup tələbəsi Mahmudov Babək Rəfail oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin III kurs, 317^{a-29} qrup tələbəsi Hacıyeva Vəfa Mehti qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Stomatologiya fakültəsinin V kurs, 702^b qrup tələbəsi Hüseynzadə Nihad Xosrov oğlunun adına verilmiş müvəffəqiyyət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İctimai səhiyyə fakültəsinin V kurs, 627^b qrup tələbəsi Heybatova Həcər Bağır qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Stomatologiya fakültəsinin III kurs, 717^{a-3} qrup tələbəsi Məmmədli İlham Arif oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İctimai səhiyyə fakültəsinin IV kurs, 641^a qrup tələbəsi Kərimli Azad Xanlar oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

I müalicə-profilaktika fakültəsinin III kurs, 117^{a-3} qrup tələbəsi Pirzadə Güler Elşən qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hərbi tıbb fakültəsinin I kurs, 619^{a-2b} qrup tələbəsi Həsəratov Kənan Fəxrəddin oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hərbi tıbb fakültəsinin IV kurs, 1126^a qrup tələbəsi Qənbərov Əbülfət Azər oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

I müalicə-profilaktika fakültəsinin V kurs, 20^a qrup tələbəsi Kərimzadə Nəzrin Vaqif qızının adına verilmiş müvəffəqiyyət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor
ELDAR İSMAYIL

Müəlliflərlə redaksiyanın
mövqeyi üst-üstə düşməyə
bilər.
Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Qəzet “Təbib” qəzetinin
kompyuter mərkəzində yığılır,
səhifələnilir, “Bəxtiyar-4” İKŞ-də
çap olunur.

ÜNVANIMIZ:
Mərdanov qardaşları - 98^c
2-ci mərtəbə,
Tel.: 595-24-97
tabibqazeti@gmail.com

Lisensiya H - 022633
İndeks -0269
Sayı 2200